

Palangos skautai stovykloje Lituanikoje.

Toluma - ne kliūtis

TEVIŠKES ŽIBURIAI Nr. 19 (1630)

Išblaškytai tautai geografinė toluma paprastai reiškia izoliaciją, vedančią į sunykimą bei mirtį. Panašiai kaip gyvo organizmo atveju → kai išskirstomos ląstelės, jos netenka gaivinančios jėgos ir dėlto sunyksta. Ir mes dabar, kai žvelgiame į dalinį lietuvių tautos išblaškymą po įvairius pasaulio plotus, matome tą grėsmę, apie ją galvojame ir girdime kaikuriuos pranašus sakant, kad artėja mūsų tautos saulėlydis. Taip, tiesa, kad tautos išblaškymas yra pavojingas, grėsmingas, bet nebūtinai fatališkas, reiškiantis tautos sunykimą. Kaip organizmas nelygus organizmui, taip tauta nelygi tautai. Yra augalų, kurių nulaužta šakelė tuojau nudžiūsta, bet yra ir tokių, kurių nulaužtos šakelės, gavusios drėgmės, išleidžia šaknis ir toliau gyvuoja. Panašiai yra ir su tautomis — vienos jų sunyksta grėsmingose situacijose, kitos išlieka. Praeityje išnyko jau daug tautų bei kultūrų, bet daug ir išliko. Klasiškas pavyzdys — žydų tauta. Ji išsilaikė tūkstančius metų net ir labai išblaškyta bei izoliuota. Praėjus tai grėsmei, tauta atsigauna ir gali vėl sucementuoti savo gyvenimą. Ir mes, lietuviai, matydami tokią galimybę, nebūtinai turime pranašauti juodą likimą savajai tautai, juoba, kad naujausiais laikais galimybės nugalėti izoliaciją, išblaškymą yra padidėjusios.

KOKIOS gi yra tos galimybės? Tai naujos komunikacijos priemonės, padedančios tautai nugalėti geografines tolumas bei įveikti izoliaciją. Senovėje, kai komunikacinės priemonės buvo primityvios, geografinė toluma buvo toji grėsmė, kuri vedė izoliuotas tautas į gana greitą sunykimą bei sutirpimą svetimųjų plotuose. Pvz. emigravusi žymi tautos dalis arba prievarta išgabenta į tolimus kraštus atsidurdavo beveik visiškoje izoliacijoje, kurioje turėdavo dvasiškai uždusti arba įsilieti į svetimųjų aplinką ir tuo būdu išnykti. Tikrai labai didelio atsparumo tautos galėjo tokią slogią izoliaciją pakelti. Mūsų laikais geografinė toluma nebėra fatališkas pavojus, nes nebereikia nenugalimos izoliacijos. Toli pažengusi technika pasaulį padarė daug mažesnį. Šiandieną net ir labai to-

limos kelionės atliekamos per trumpą laiką moderniais lėktuvais. Radijas ir televizija labai greitai informuoja apie pasaulio įvykius. Telefonas jungia žmones beveik visame pasaulyje. Laiškai oro paštu palyginti gana greitai pasiekia adresatū. Šiuo keliu siunčiamos knygos taip pat ilgai neužtrunka. Ir visos kitos kultūrinės vertybės šiandieną gali būti skleidžiamos greitais keliais. Vienintelė izoliacija, dar grėsminga tautai, yra vergija — prievartinis jos atkirtimas nuo laisvojo pasaulio, jos priespauda bei uždarymas kalėjime.

TOKIOJE būklėje ir mes su pagrįsta viltimi žvelgiame į savo tautos ateitį. Mūsų tauta, gyvenanti prie Baltijos krantų, yra uždaryta sovietiniame kalėjime, tačiau kartas nuo karto prasiveria ir jo durys, atvyksta žmonės iš ten pasidairyti po laisvąjį pasaulį. Be to, ir pačiame kalėjime tebėra bent tiek oro bei erdvės, kad tauta gali, nors ir sunkiai, kvėpuoti bei kovoti. Ryšiai su išėivija tebėra skurdūs, suvaržyti, tačiau jie yra. Be to, didelis plusas tautai prie Baltijos yra tas, kad ji gyvena nuo senovės užimtame žemės plote, kuris jungia ją. Didesnė problema tuo atžvilgiu yra išėivijai, išblaškytai po visą laisvąjį pasaulį. Geografinė toluma jai yra nugalima, bet ne be pastangų. Ligšiolinė patirtis rodo, kad išėivija minėtą geografinę tolumą nesunkiai įveikia. Sunkiau buvo prieš 30 metų, kai nauji ateiviai neturėjo lėšų, bet dabar tai nėra didelė problema. Meno vienetai pasiekia net Australiją, jau nekalbant apie P. Ameriką. Pietiečiai atvyksta pas šiauriečius. Pastarieji vis daugiau pagalbos gali teikti silpniau besilaikantiems pietiečiams. Jaunimo sąjunga planuoja masinį susirašinėjimą laiškais. Žodžiu tariant, komunikacija plečiasi, o izoliacija mažėja. Prie to prisideda įvairūs kongresai, suvažiavimai, dainų ir tautinių šokų šventės, sportiniai renginiai, Lietuvių Dienos, išaugusios į Pasaulio Lietuvių Dienas. Visi tie dalykai nėra pramogos reikalas, o tautiečių bendravimas, nugalintis išblaškymą, izoliaciją ir iš to plaukiantį pavojų. Pr. G.

SEMÁNARIO

**MŪSŲ
LIETUVA**
 "NOSSA LITUANIA"

 Rua Juatindiba, 28 - Parque da Moóca - CEP 03124
 São Paulo - Brasil Caixa Postal, 4421 - CEP 01000
 Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
 Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
 Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

 Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 1.000,00 Atskiro numerio kaina Cr\$. 20,00
 Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 25 Dol. Į P. Ameriką oro paštu: 32 Dol.
 Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 40 Dol. Į tolimus kraštus 50 Dol.
 GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 4.000,00 Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 2.000,00
 Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra po Cr\$. 100,00
 Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako Rašiniai grąžinami tik autoriui prašant.
 Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.
 Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
 Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti "Francesco Gavénas" vardu.

Teisdami mus išaugštinote...

Rašo pogrindžio "Aušra" 26 nr. apie docento Vytauto Skuodžio ir Gintauto lešmanto kalbas sovietiniame teisme, pateikdama jų atpasakojimą

Trumpa V. Skuodžio šeimos istorija

1863 m. Skuodžio senelis, sukaustytas grandinėmis, buvo ištremtas į Sibirą ir ten žuvo. 1918 m. 5 dėdės ir uošvis išėjo kovoti už Lietuvos nepriklausomybę. Sugrižo tik vienas. 1938 m., kai buvo okupuotas Klaipėdos kraštas, tiems, kurie klausėsi užsienio laidų, vokiečiai grasino kalėjimu (10 metų). 1939-40 m. įvyko antra invazija ir prasidėjo vežimai... tautos genocidas. Paskui — karas ir tragiškas pokario laikotarpis. Tūkstančiai geriausių lietuvių buvo sunaikinti. Lietuvos partizanai, kurie gynė savo Tėvynę, buvo apšaukti banditais.

Ne užsienio laidos, kaip tvirtina KGB, o 1939-1940 m. invazija suformavo mano pažiūras.

Dabartinė Lietuvos padėtis

Rusiniams mokyklose, net darželiuose, visuomenėje. V. Skuodis paminėjo mėgstamą rusų posakį: "Vilnius — puikus miestas, bet jame per daug lietuvių".

Šiuo metu kaip ir prie caro dažnai neminimas Lietuvos vardas. Anksčiau buvo sakoma "jugo-zapadnyj kraj", o dabar: "pribaltyjskij kraj", "Jantarnyj kraj".

Sakoma, norint sunaikinti tautą — reikia pirmiausia sunaikinti jos istoriją ir kultūros paminklus. Ir Lietuvoje, o ypač Baltarusijoje, šis griovimo darbas vykdomas visu uolumu. Neatsitiktinai buvo išsprogdinta Gardino bažnyčia, Kryžių kalnas ir kt. Pažymėtina, kad šie barbariški veiksmai buvo vyk-

domi jau po karo. Ko nepadare vokiečiai, padare rusai.

Vienas studentas, paklaustas nuo ko žuvo Gediminas, atsakė: "Nuo parako". Tai kada atsirado parakas? . . .

Anekdotiška situacija. Studentai nežino savo tautos istorijos, bet užtat verčiami mintinai išmokti TSKP istoriją. . .

Kas slypi už lietuviško nacionalizmo, tai visiems skrupulingai išaiškinta, bet kas paaikškins, kas slypi už didžiarusiško šovinizmo? Pasidairykime aplink ir daugelis faktų atvers akis.

TSRS — militaristinė valstybė, bet JAV ne 16-ta respubli-

PATIKSLINIMAS

ryšium su "M.L." — 1980 ir 1981 metams — prenumeratą, L. Sąjunga dosniai apmokėjo Cr\$. 3.000,00, o ne Cr\$. 1.500,00, kaip neseniai buvo paskelbta.

"ML" redakcija — administracija atsiprašo ir dėkoja už paramą.

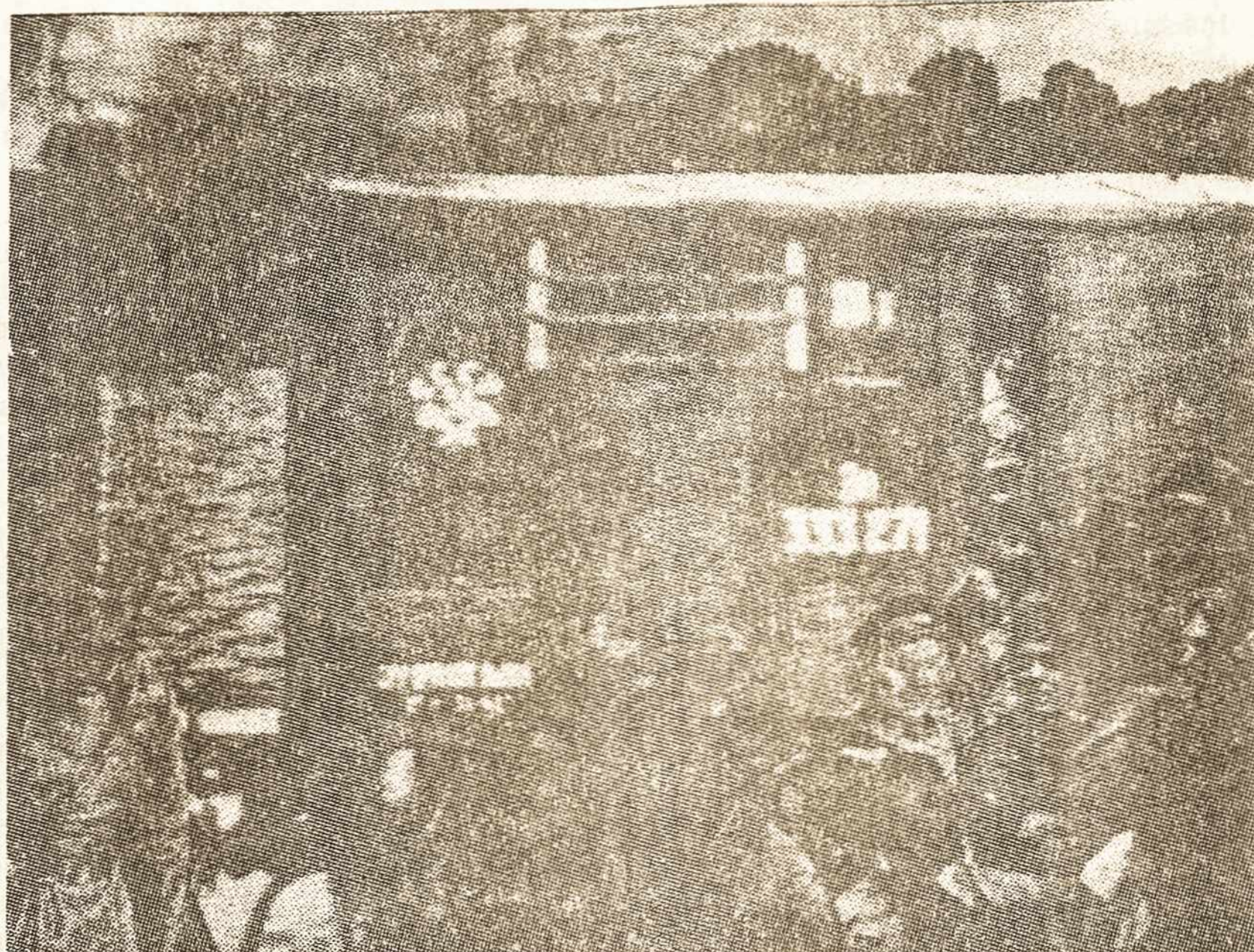
ka. Ir aš, kaip gimęs toje šalyje, jaučiau reikalą parašyti prezidentui Karteriui, painformuodamas apie neteisėtas kratas ir kt. Be to, parašiau Tikinčiųjų Teisių Gynimo Komitetui, Brežnevui. Norėčiau šiuos visus laiškus čia pacituoti, bet, deja, neleidžia to padaryti (V. Skuodžio kalba buvo nuolat pertraukiama).

Teismas apibūdino mano knygą "Dvasinis genocidas Lietuvoje" kaip šmeižikišką. O juk ši knyga parašyta remiantis tik faktais. Medžiaga surinkta iš tarybinių žurnalų, laikraščių ir brošiūrų.

Priėjau išvadą, kad ateistiniai straipsniai yra labai žemo lygio, nemokiški, galima sakyti, vulgarūs. Labai mažas procentas analizuoja Būties, t. y. Dievo problemą. Beveik visi ateistiniai straipsniai nukreipti prieš Bažnyčią, kunigus, nesigėdinant šlykščiausio melo. Net ir tuose straipsniuose, kuriuose neva mokliškai svarstoma Dievo problema, pasigendama sveikos žmogiškos logikos.

Savo darbą rašiau panaudodamas statistiką ir kt.

Bus daugiau

Prekiniai rusų vagonai, paruošti lietuvių deportacijai į Sibirą 1941 m. Lietuvoje. Tokiais vagonais buvo išvežta tūkstančiai lietuvių. Dalis jų ten mirė kaip kankiniai, o kiti grįžo Lietuvon su palaužta sveikata. Ir dabar yra Sibire vargstančių lietuvių.

LIETUVIAI PASAULYJE

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJOS REIKALUS aptarė specialus jos kuratorijos narių suvažiavimas, kuriame dalyvavo: pirm. kun. A. Bernatonis, I Barasas, J. Kavaliūnas, M. Landas, kun. Br. Liubinas, E. Lucienė, dr. J. Norkaitis, ev. kun. Fr. Skėrys ir J. K. Valiūnas. Iš kuratorijos pasitraukė savo kadenciją baigęs J. Barasas, nauju nariu įsijungė PLB valdybos atstovas kun. B. Liubinas. Kuratorijos pirm. kun. A. Bernatonis savo pranešime pareiškė, kad gimnazija šiemet turi tik 20 mokytojų kurių 11 yra pilnai įdarbinti, o 9 atlieka tik dalinį darbą. Pernai gimnazijoje dirbo 24 mokytojai. Šiemet Vasario 16 gimnazija taipgi turi 11 tarnautojų bei darbininkų. Direktorių J. Kavaliūnas kalbėjo apie bendrą gimnazijos būklę, pastangas kelti mokymo lygį, gerinti tvarką bendrabučiuose, surasti daugiau mokinių, gauti daugiau finansinės paramos. PLB valdybos pirm. V. Kamantas paramą gimnazijai skatinančiu raštu kreipėsi į kraštų Lietuvių Bendruomenes. BALFO pirm. M. Rudienė prie reguliarios mėnesinės paramos nori prijungti ir stipendijas mokslieviams. Finansinę apžvalgą pateikė išd. A. Šmitas. Pernai buvo gauta ir išleista 1.025.117 DM. Tris ketvirtadalius šios sumos parūpino V. Vokietijos valdžios, įstaigos, katalikų vyskupai ir Evangelikų Bendrija. Lietuvių visuomenė prisidėjo 71.877 DM (per BALFą gauta 33.908 DM, iš kitų aukotojų — 37.969 DM). 1981 m. samatai numatyta 1.052.093 DM. Kadangi viskas brangsta, reikėtų beveik dvigubai didesnės paramos iš lietuvių visuomenės. Pedagoginės komisijos pranešimą padarė dr. J. Norkaitis, lankęsis gimnazijoje, stebėjęs vykstančias pamokas. Jam susidarė labai pozityvus įspūdis. Iš pedagoginės komisijos pasitraukė ev. kun. Fr., Skėrys, o jį vieton buvo išrinktas kun. Br. Liubinas.

Izraelis

JOKŪBAS OLEISKIS, Lietuvos Žydų Draugijos pirmininkas Tel Avive, mirė š.m. pradžioje sulaukęs 81 metų. Jo pirmininkaujama draugijos valdyba nebuvo palanki lietuviams ir kaltino visą tautą dėl žydų naikimo Lietuvoje. Tikimasi, kad nauja žydų draugijos valdyba bus palankesnė pastangoms sunormalinti lietuvių-žydų santykius.

Australija

SYDNEJAUS ŪPEROS RŪMUOSE gegužės 1 d. buvo įteikti diplomai jauniems mokytojų kolegiją baigusiems pedagogams. Diplomą gavo ir Sigita-Karolina Gailiūnaitė, kilusi iš Wollongongo. Ji yra gerai pažįstama ir Sydnejaus lietuviams, nes buvo įsijungusi į vietinę veiklą, 1978 m. dalyvavusi jaunimo kongrese V. Europoje. S. K. Gailiūnaitė taipgi lanko meno mokyklą ir jau yra dalyvavusi Lietuvių Dienų parodoje.

DAIL. LEONAS URBONAS savo kūrybine veikla yra sudomines Australijos jaunimą. Du studentai savo studijų darbams pasirinko dail. L. Urboną liečiančias temas. Vienos Sydnejaus universiteto studentės tema yra "Leonas Urbonas ir Australijos dailė 1960-70 metais", o kito Waggos technikos kolegijos studento — "Daugelio talentų menininkas".

Britanija

DIDZIOSIOS BRITANIJOS LIETUVIŲ SAJUNGOS centro valdyba po įvykusio triukšmingo suvažiavimo savo pirmąjį posėdį turėjo Londone balandžio 12 d. Jam vadovavo suvažiavimo prezidiumo pirm. R. Šova. Kadangi praėjusiame suvažiavime valdyba ir jos pirmininkas buvo susilaukę daug priekaištų, pirmiausia buvo aptartas valdybos narių pasiskirstymas pareigomis. Padaryta išvada, kad valdyba geriausiai savo paskirtį galės atlikti beveik tomis pačiomis pernykštemis pareigomis, tik ji turi palaikyti glaudesnius ryšius su skyriais. Naująją valdybą dabar sudaro: pirm. Z. Juras, I vicepirm. ir sekr. A. Vilčinskis, II vicepirm J. Alkis ir išd. B. Butrimas. Po to buvo aptartas Lietuvių Centro įsigijimas vidurinėje Anglijoje, nesulaukęs pakankamų svarstybių suvažiavime. Visus neaiškumus nutarta išspręsti specialiaje DB Lietuvių Sąjungos suvažiavime, kuris įvyks gegužės 16 d. Nottinghamo židinyje. Suvažiavimui kviečiami visi DBLS skyrių bei organizacijų atstovai, dalyvaujantys metiniuose suvažiavimuose. Darbotvarkėn yra įtraukti du klausimai: 1. Lietuvių Centro steigimas vidurinėje Anglijoje ir 2. Britanijos lietuvių santykiai su kitataučiais bei jų organizacijomis.

JA Valstybės

LIETUVIŲ AMERIKIEČIŲ INFORMACIJOS CENTRO veikėjas A. B. Mažeika Los Angeles mieste gavo atsakymą į savo laišką, vasario 19 d. pasiųstą V. Vokietijos kancleriui H. Schmidtui, liečiantį Pabaltijo klausimus. Tas laiškas buvo perduotas Vokietijos užsienio reikalų ministerijos sovietinių reikalų skyriui. Ministerijos atsakyme pabrėžiama, kad V. Vokietijos vyriausybė nepripažino Baltijos respublikų įjungimo Sovietų Sąjungon ir jo nenumato pripažinti ateityje.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA balandžio 28 d. Čikagoje turėjo savo posėdį, kuriam vadovavo pirm. K. Šidlauskas. Jame buvo paskirta \$4.000 suma Tautos Fondui, kuris remia VLIKo veiklą.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA paskelbė straipsnių apie Lietuvą konkursą vietiniuose JAV bei kitų kraštų laikraščiuose ir žurnaluose. Konkursas truks iki 1982 m. sausio 1 d. Tų straipsnių iškarpa ar jų atspaudus konkurso vertintojų komisijai reikia atsiųsti į centrinę ALTos įstaigą, 2606 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, USA. Bus paskirtos trys premijos: pirmoji \$500, antroji \$300 ir trečioji \$200. Premijų mecenatas — kunigas dr. J. Prunskis. Geriausių straipsnių apie Lietuvą kitataučių spaudoje atrinks vertintojų komisija — inž. G. Lazauskas, dr. J. Valaitis, Čikagos universiteto doktorantas A. Adomėnas-Van Reenan.

MASKVAI TARNAUJANTIS "Laisvės" laikraštis Niujorke paminėjo 70 metų sukaktį. Šia proga augščiausiojo sovieto prezidiumo pirm. L. Brežnevas ir sekr. M. Georgadze jo vyr. red. Antaną Bimbą apdovanojo sovietiniu "Tautų draugystės" ordinu, maskvinę A. Bimbos propagandą pavadinę draugiškų ryšių stiprinimu tarp JAV ir Sovietų Sąjungos. Pasveikinti A. Bimbos iš Vilniaus buvo atvykęs taip pat Maskvai tarnaujančios "Tiesos" vyr. red. A. Laurinčiukas, atsivežęs ir menininkų trijulę — Vilniaus operos mezo-soprana Aušrą Stasiūnaitę, smuikininką Raimondą Katilių ir pianistą Povilą Stravinską. Jie ne tik dalyvavo "Laisvės" sukakties minėjime, bet ir buvo įkinkyti į propagandinius koncertus Sovietų Sąjungos ambasadoje Vašingtone ir Jungtinių Tautų bibliotekos salėje.

Dra. HELGA HERING

MEDICA — GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

KALBAMA LIETUVISKAI

Av. Eulina, 99 v. Sta. Maria das 8:00 às 12 h.
das 14:00 às 18:00 Fone: 265-7590
Rua Quartim Barbosa, 6 B. do Limão

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL: Inventario, Despejo, etc.

COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTARIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and.s/45 - Liberdade Fone: 279-5937
Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

KALBAMA LIETUVISKAI

CENTENARIO DA MORTE OU DA VIDA?

Em 1864 D. Bosco passou por Mornese com seus meninos. O P. Pestarino apresenta-lhes algumas jovens, entre as quais Mazzarello. Serão as primeiras Filhas de Maria Auxiliadora (FMA). (Pintura de Crida).

1881 — 1981

NEUŽMIRŠTINAS MIRTIES SIMTMETIS

Marija Domininka Mazzarello gimė 1837 metais, Gegužės 9 d., Mornese miestelyje. Mirė 1881 metais Gegužės 14 dieną, Torine, Italijoje, teturėdama vos 44 metus amžiaus.

1864 metais, susipažino su Saleziečių Kongregacijos Įsteigėju Šv. Jonu Bosko, kiek vėliau su kun. Bosko, įsteigė Marijos Krikščionių Pagalbininkės Dukterų (Seselių Saleziečių) Kongregaciją, ir iki mirties buvo pirmoji visos kongregacijos Vyresnioji.

HÁ CEM ANOS, MARIA MAZZARELLO

Sábado, 14 de maio de 1881 ... 3:45 h. .

Ela, a primeira Salesiana, SANTA MARIA DOMINGAS MAZZARELLO,

Ela, uma de nós, entregara seu espirito nas mãos do Senhor. . .

Acabou de cantar há pouco, com uma voz tão forte que acordou suas vizinhas, acabou de cantar há pouco um cântico a Nossa Senhora . . .

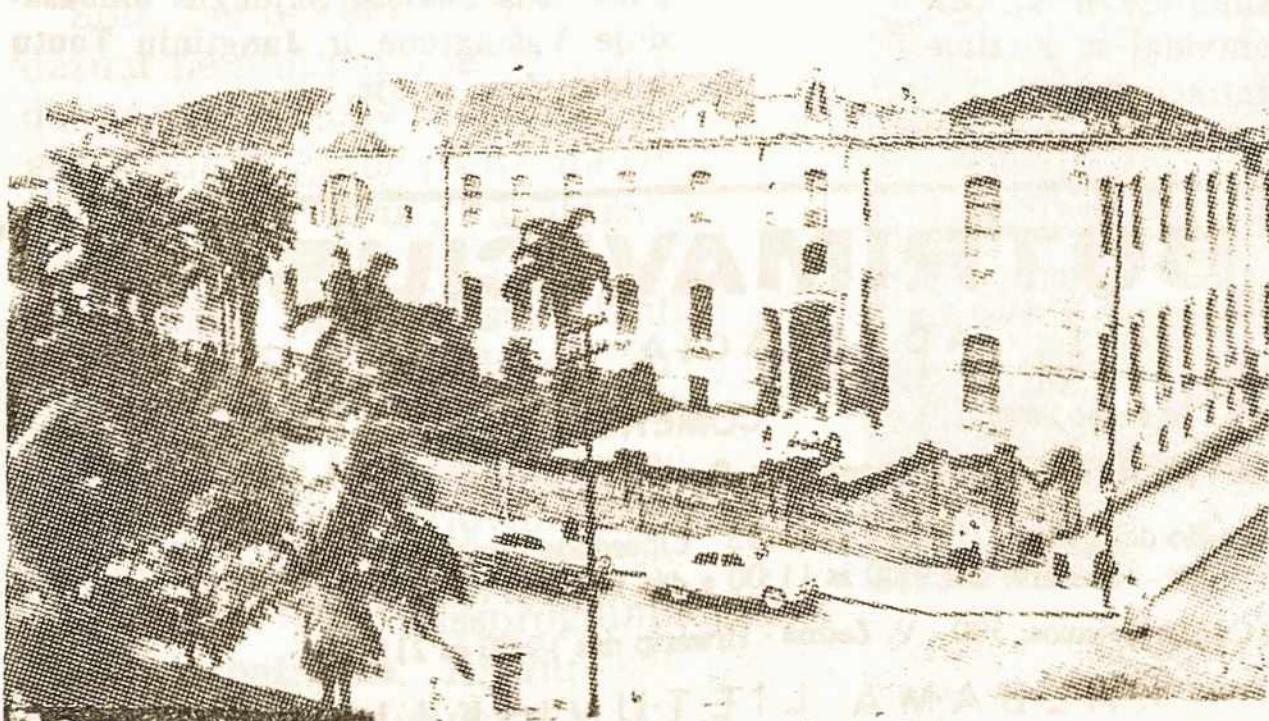
Isto aconteceu há cem anos. . . Ela "passava" . . . da vida à morte da morte à vida . . . aos 44 anos. . .

5 Boletim Salesiano

"O BEM QUE FAZEMOS NÃO PASSARÁ JAMAIS"

(M. Mazzarello)

O Instituto das Filhas de Maria Auxiliadora

São Paulo — Colégio de Santa Inês.

Em 1877 as primeiras seis FMA partiram para as missões. Me. Mazzarello acompanha-as numa visita ao Papa (Quadro de Crida).

BRAZILIJOS LIETUVIŲ B-NĖS VEIKLA

Įvykusiam BLB-nės Valdybos posėdyje, š.m. 5 d., buvo svarstoma eilė reikalų ir nutarta:

1 Šaukti Valdybos ir Tarybos posėdį rugpiūčio 18 d., Šv. Kazimiero Parapijos Salėje, kartu su Lietuvių Jaunimo Sąjunga ir pakviesti į tą posėdį visus atstovus, kurie dalyvavo VII PALK.

Šio posėdžio tikslas:

a) Svarstyti VII Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso rezoliucijas ir sudaryti planą jų pildymui.

b) - Rengti, š.m. spalio 18 d., Lituanikos Stovykloje, Pavasario Šventę.

2 Patvirtinti Stipendijų Komisijos nutarimą, per kurią buvo paskirta, Lilianai Mikalkėnaitei, Lietuvos Skautų narei, Cr.\$3.000,00 mėnesinė stipendija.

3 Pratešti BLB-nės narių vaju ir kreipdamiesi į Brazilijos Lietuvių Visuomenę prašant prisidėti prie Bendruomenės veiklos, sumokant Solidarumo mokesčių, nes žymiai padidėjus šiais metais Bendruomenės veiklai, reikalinga didesnių lėšų.

4. Priminti, kad BLB-nės Valdyba prašo visų pasižadėjusių dovanoti V. Zelinės Municipalinei Bibliotekai lietuviškų knygų, nedelsti tų knygų įteikimą kad būtų galima, įkurti lietuviškų knygų Skyrius.

5. Padėkoti raštu S. Caetano do Sul burmistrui, Dr. Raimundo da Cunha Leite, už Lietuvos kolonijos pakvietimą dalyvauti to miesto šventėse, kuriose Lietuvos vardas buvo minimas visuose ABC miestuose ir lietuviai gražiai pasirodė tautiniuose šokiuose ir sporte.

Sekr.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ MOKSLEIVIŲ STIPENDIJŲ FONDAS

Liepos 30 d., pasibaigus Literatūros Būrelio susirinkimui, p. Alfonso Petraičio namuose, BLB-nės pirmininkas, paprašė suorganizuoti laikiną Stipendijų Fondo Komisiją, kurios tikslas, nutarti stipendijų skirstymą šiam semestriui.

Į šią komisiją įėjo p. Jonas ir Vera Tatarūnai, p. Alfonsas ir Rosa Petraičiai ir p-nia Halina ir Algirdas Mošinskiai.

Kadangi tik buvo gautas vienas prašymas, bet tos pačios šeimos dviem moksleiviams, buvo nutarta:

a) - Kad stipendija turi būti skiriamą tik vienam tos pačios šeimos moksleiviui.

b) - Kadangi Liliana Mikalkėnaitei priklauso Lietuvių Skautų "Palanga" Būreliui ir jai tos stipendijos tikrai reikalinga, komisija nutarė paskirti jai Cr\$. 3.000,00 mėnesinė stipendija (kiek didesnė negu buvo prašyta).

Lilianos mamytė yra p. Nijolė Pupienis Mikalkėnas, "Mūsų Lietuvos" redakcijos darbuotoja.

STIPENDIJŲ FONDUI AUKOS:

1. Jonas Tatarūnas	Cr. 1.000,00
2. Carlos Hugo Galeckas	Cr. 1.000,00

Aukas Stipendijos Fondui galima įteikti BLB-nės Valdybos ar Tarybos nariams ar pasiųsti paštu, Comunidade Lituano-Brasileira vardu, Caixa Postal, 4421, CEP. 01000 São Paulo, SP.

J. Tatarūnas

BLB-nės Valdybos P-kas

RUGPIŪTIS - DVASINIŲ PAŠAUKIMŲ MĖNUO

A. Augustaitis

MEILĖ NE VISŲ SUPRASTA

*Kur matai gyvybę, ten meilė.
Bet ši meilė, ne visų suprasta.
Taip, kaip gyvenime teisybė,
Tankiausiai - paslėpta.*

*Kas visą savo jaunystės laiką,
Gyveno užmirštas visų,
Ir tik jautė nedorybių saiką.
Ar meilė gali matuoti skaistybę akių?*

*Kas laukė dieneles, ilgas naktis,
Mylimosios veidą glamonėti,
Tik sapnų rečiausia dalis,
Vis rodėsi, kad rytoj teks ją pamatyt.*

*Kur matai gyvybę, ten meilė,
Bet ši meilė ne visiems skirta.
Taip, kaip gyvenime šviesybė,
Vieniems svajoti dienoje, kitiems nakčia.*

LIETUVIAI SKAUTAI DALYVAUJA PASAULINIAME ESPERANTININKŲ KONGRESE

Tik ką grįžome po 66° Pasaulinio Esperantininkų Kongreso įvykusio gražioje Brazilijos sostinėje Brasilia.

Mūsų delegacija buvo vadovaujama p. Eugenijos Bacevičienės ir kun. Petro Urbaičio.

Grįžome nustebinti kaip iš 50 valstybių, žmonės kalbėjo, diskutavo ir dainavo viena pasauline kalba, šis kongresas ir yra kaip tik įvesti visame pasaulyje vieną kalbą.

Tikrai buvo galima stebėtis kaip mergaitės ir berniukai skautų grupės "Palanga", kalbėjo su įvairių valstybių žmonėmis.

Tikiu, kad tikrai lietuviai skautai buvo gražiai įvertinti, ne vien dėl Esperantų kalbos, bet taip pat kaip Lietuvos atstovai. Už tai mes turime dėliauti, kad Lietuva liko ne tik daugiau pažįstama bet ir mylima, nes mūsų grupė atstovavo Lietuvą su tautiniais drabužiais ir su gražiomis lietuviškomis dainomis.

Gustavo Czop

Skautas iš Lietuvių Skautų Grupės "Klaipėda" iš Buenos Aires, Rep. Argentina.

ESCOLA SOFIA

COSTURA E MODELAGEM

KALBAMA LIETUVIŠKAI

Rua da Graça, 381 - Casa 6 - Fone 220-8319

Bom Retiro

RYMANTĖ STEPONAITIS
TRADUTORA JURAMENTADA
LITUANO

Horário Comercial:
Tels.: 853-0026
881-7792

Das 19 as 21 horas:
R.Pedroso Alvarenga,
505. - ap.57 Tel.:
852-0677, São Paulo

— Kultūrinė Kronika —

Etninės grupės

AMERIKOS KULTŪROJE

„Ar etninės grupės turėtų organizuotis?“ Tokį klausimą pasistato ir nagrinėja italų Jungtinio organizacijų komiteto pirmininkas A. Sorrentino („Washington Newsletter“, 1981). Būdamas Amerikos italų organizatorius, dalyvaujdamas specialioje komisijoje pagelbėti italams, nukentėjusiems nuo žmės drebėjimo, jis aiškiai pasisako už tautines organizacijas. Bet jis pripažįsta ir tokį Amerikos kultūros savitumą, kuris susideda iš įvairių tautų atsineštų kultūrų ir tradicijų. Jas naikinant, reiktų sunaikinti jau pasiektą Amerikos kultūrą, reiktų sustabdyti jos kilimą ir kėlimą į aukštesnę pakopą.

Pirmieji bet kurios tautos imigrantai, daugiausia atvykę iš Europos, pradžioje nedrąsiai ir gana uždariai pasilaiko savo kultūrinį paveldėjimą ir nesisitengia jo perteikti savo palikuonims. Juo labiau to neperša kitoms grupėms, ypač jau organizuotoms, politiškai stiprioms ir vyriausybėje išgalėjusioms. Vėliau pradeda atsirasti kūrėjų, tiesioginiu būdu perduodančių savo tautinę kultūrą, kuri daro didesnę ar mažesnę įtaką, bet palieka tokius pėdsakus, kad jų nei „Lydinimo katilo“ („Melting Pot“) anglosaksiškas įkarštis, nei klaidinga filosofija ir socialiniai santykiai nepajėgia nugalėti ir sunaikinti. Įvairių tautų kultūra organizuotomis ar neorganizuotomis grupėmis šiame krašte susiranda savo vietą, pakeičia susiaurintą kultūrą ir sumenkintą kūrybą. Amerikos kultūra jau neatsitovauja tik anglams, saksams ar olandams, bet kuria mišinių — tikrąją amerikietišką kultūrą ir jos apraiškas.

Dabar jau tas klausimas, ar reikia etninėms grupėms organizuotis ir organizuotai veikti, yra aiškesnis kiekvienai tautinei grupei ir galvojančiam amerikiečiui, kurio senoliai gal net prieš porą šimtų metų pradėjo kurtis šiame krašte. Toks organizavimasis nėra tik savo sentimentų patenkimas, bet tikra kūryba. Ji remiasi tuo, kas per šimtmečius sukurta pastoviu, žmogaus sieklą atitinkančiu būdu. Kartu yra etninių grupių socialinių, ekonominių, religinių ir tautinių pagrindų kūrimas sau ir visai Amerikai.

*

Buvo laikas, kai etninių grupių sambūriai buvo kritikuojami, net puolami, tartum jie būtų amerikietiško priešai. Nepriklausomybės pradžioje ypač buvo diskriminuojamos katalikiškos grupės, kurios kūrė savas parapijas ir savas mokyklas. Tuo ypač pasižymėjo vokiečiai bavarai ir austrai, savo organizacijas ir parapijas išlaikydami net iki pirmojo Amerikos nepriklausomybės šimtmečio pabaigos. Vėliau jų papėdininkai savo susibūrimų nenaikino, tik jau nebuvo tos stipriausios vienijančios dalies — vienodos kalbos. Vyresnieji dar vis mėgino remtis vokiškumu ir vokiečių kalba, o jaunesnieji jau kalbėjo tik angliškai. Bet vokiečių stiprybė Amerikos socialiniame, kultūriniame, religiniame ir net politiniame gyvenime buvo žymi ir stipri matuojant to laiko matu.

Stipriausiai etninės grupės vienybę išlaikė žydai, nors jų pajėgumas iškilo tik pereito šimtmečio pabaigoje ir šio šimtmečio pradžioje. Jie metėsi į pramonę ir prekybą. Jie krovė finansinį pranašumą, ypač lai-

kydamiesi savų tradicijų ir tam tikros izoliacijos nuo kitų tautinių grupių. Ir jie jautė, kad, tik vieningai eidami amerikietišku keliu, bet neatsižadėdami savo religijos ir tradicijų, gali išlaikyti savo įtakoj pagrindinius veiksnius — valdžios politikos kryptį, ekonominį gyvenimą ir etninius siekimus. Jie ilgiausiai išlaikė savo kalbų dialektus, nors ir žargonišką vokiečių ar rusų kalbos dominavimą, bet jie neišsijungė iš amerikiečių, siekdami aukštųjų mokslų, išradimams gaudami patentus ir gerai išmokdami vietinę kalbą.

Tai dvi grupės, kurių kultūrinę įtaką reiktų plačiau nagrinėti, norint surasti, kur baigiasi vokiška ar žydiška kultūra ir kur jau atšviežinta kitų tautų kultūriniais laimėjimais, kurie sudarė amerikietiškos kultūros regimą žymę. Kalbant su minėtu A. Sorrentino, reiktų pamažu keliauti nuo Amerikos Atlanto pakrančių iki Ramiojo vandenyno ir surasti amerikietiškoje mozaikoje ryškiausią etninių grupių įnašą tarp tų pačių etnikų ir net buvusių vergų ar anglosaksu pilkųjų akmenėlių.

Bus daugiau

Mūsų upės

Nežinomo autoriaus daina iš pavergtos Lietuvos

Tyliai plaukia mūsų upės,
tyliai šaukia mus Šešupė,
tyliai plaukia Nemunėlis,
tyliai šaukia Dauguva.

Palydėk mane, motule,
palydėki, sengalvėle,
palydėk į vieškelėlį,
palydėki tu viena.

Aš užaugau kaip berželis,
lieknas ir gražus bernelis,
kaip padangėj vyturėlis
gimto kaimo laukuose.

Tyliai plaukia mūsų upės,
tyliai šaukia mus Šešupė,
tyliai šaukia Lietuva.

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

CIRURGIÃO DENTISTA
CROSP. 6049

R.Cap.Pacheco Chaves 1206 fone:273-6696

R. Itapeva. 49 - Cj. 35 fone: 288-4770

MŪSŲ ŽINIOS

MŪSŲ MIRUSIEJI

A†A

VACLOVAS ČERNIAUSKAS

gimė Trakuose 1914 m. rugsėjo 19 d. Atvyko į Braziliją 1927 m. Gyveno ir mirė São Paulyje 1981 m. rugpiūčio 4 d.

Reiškėsi lietuviškoje veikloje. Keletą metų priklausė Bendruomenės chorui. Buvo Sąjungos narys.

Nuliūdime paliko žmoną Rožę, sūnų Reinaldą ir jo žmoną Dulcę, dukrą Mildą su žentu Jonatas ir tris anūkus – Tamarą, Jurį ir Mėlyną.

Palaidotas Šv. Petro kapinėse, Vila Alpina,

Septintos mirties dienos Mišios buvo V. Zelinoje, rugpiūčio (agosto) 10 dieną, 20 valandą.

Vaclovo našlė ir šeima nuoširdžiai dėkoja visiems dalyvavusiems laidotuvėse ir 7-tos dienos Mišiose.

A.A. VACLOVAS MEČECKAS

sūnus Jurgio ir Paulinos, gimė Kaune, 1902 metais, balandžio 17 dieną.

Brazilijon atvyko 1926 metais.

Po nelaimingo kritimo ir nepasisekusios operacijos mirė 1981 m. birželio 17 dieną.

Buvo palaidotas Sapucaí Mirim (MG) kapinėse.

AMŽINĄ ATILSĮ DUOK MIRUSIEMS, VIEŠPATIE.

KUN. PRANAS GAVÉNAS

"M.L." atsakingasis redaktorius, po sunkiai pernešto plaučių uždegimo ir bendro išsisekimo, išvyko būtinam poilsui į Campos do Jordão, Vila Dom Bosco.

TELKIAMI VAISTAI

dar neiškritę laike, ir labiau reikalingi tropikų Rondonijos, kun. d-ro. A.F. Bendoraicio šelpiamiems ligoniams – indėnams ir kitiems.

Vaistus prašoma įteikti Labdaros Ratelio bairų atstovams ar atgabenti tiesiog į Šv. Kazimiero parapijos centrą, Moóca.

"Palaiminti mielaširdingieji".

Dėkingas
"Labdaros Ratelis"

A†A

VACLOVUI ČERNIAUSKUI

staigiai su mumis išsiskyrus, reiškiamo gilią užuojautą velionies našlei Rožei, šeimai, giminėms ir artimiesiems. Amžiną Atilsį duok Vaclovui, Viešpatie.

Sąjungos Valdyba

VACLOVUI ČERNIAUSKUI mirus

jo žmonai – Rožei, dukrai – Mildai, sūnui – Reinaldui, žentui ir marčiai su jų vaikais, reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

Jonas – Birutė Bagdžiai ir šeima
Regina ir Luiz Antonio Colombo

SOFIJOS VAITIEKAITIENĖS

pirmosios mirties metinės, su Mišiomis Šv. Vincento Šventovėje (Moinho Velho), įvyks šio rugpiūčio (agosto) 13 dieną (5a. feira) 19 valandą.

Visi giminės ir bičiuliai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti pamaldose.

Be to, ta pačia proga, norima iš anksto padėkoti visiems pamaldų dalyviams.

Dėkoja

Visa Vaitiekaičių šeima

KAZIMIERO ŠIMKAUS,

iš Mauá, pirmosios mirties metinės, su lietuviškomis mišiomis, įvyko liepos 23 dieną.

Pamaldose dalyvavusiems dėkoja

Žmona Emilija ir Sūnaus šeima

KUN. D-RO. A.F. BENDORAIČIO VEIKLOS 20-METYJE

planuojama kilnojamoji paroda su kun. Petro Urbaičio atvežtomis foto nuotraukomis, iliustruojančiomis mūsų labdaringojo tautiečio ir seselės Marijos Ksaveros veiklą Rondonijoje.

Ieškomi savanoriai tą parodą organizuoti ir pravesti įvairiose mūsų turimose salėse ar dar plačiau.

Parodos ir parengimų pelnas bus skiriamas, lietuviško kryžiaus įtaisymui prie "Gerojo Ganytojo", ligoninės, Gajará-Mirim (RO). 20-mečiui įamžinti.

Pasidarbavusieji, ar bent dalis jų, galės vykti kaip delegatai, į 20-mečio minėjimą, pramatomai, 1982 metų liepos pabaigoje.

Informacijoms kreiptis tel.: 273-0338.

ÚLTIMOS RESULTADOS DA III TAÇA DAS NAÇÕES

Dia 4:

Portugal 1 x Lituânia 0
Itália 5 x Chile 1

Dia 6:

Lituânia 4 x Japão 3
Portugal 6 x Chile 0

Não percam:

Dia 11: 19,30 hs.

Lituânia x Chile

Dia 13:

Lituânia x Itália.

DU KLAUSIMAI LAIKRAŠČIO SKAITYTOJUI:

1. AR ATNAUJINOTE ML PRENUMERATĄ ?
2. AR NETURITE GIMINIŲ – DRAUGŲ, KURIEMS GALĖTUMĖTE UŽSAKYTI M.L. ?

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

MŪSŲ ŽINIOS

AUKSINIS KUNIGYSTĖS JUBILIEJŪS

Šiomet birželio mėnesio 21 dieną suėjo 50 metų kai kun. Prel. RAGAŽINSKAS įšventintas kunigu.

Kai prelatas grįš iš kelionės, sukaktis bus paminėta Sāo Paulyje.

Šv. Juozapo Bendruomenės Valdybos iniciatyva sušauktas lietuviškų organizacijų atstovų komitetas, sudarė sekančią paminėjimo programą:

Spalio mėnesio 4 dieną 15 val.

Šv. Juozapo, Vila Zelinoje, bažnyčioje — Iškilmingos Jubiliejinės Šv. Mišios.

16 val. Seselių Pranciškiečių salėje Akademija. Spalio 10 dieną (šeštadienį) 19,30 val. Jaunimo Namuose iškilminga vakarienė.

Visi lietuviai prašomi šias dienas rezervuoti šios garbingos sukakties paminėjimui.

LITERATŪROS BŪRELIO

susirinkimas įvyko š.m. rugpiūčio 1d. R. ir A. Petraičių bute. Programą pravedė Alf. D. Petraitis. Paskaitą apie Lietuvos teatro raidą davė rašyt. H. Mošinskienė. Paskaitai davinius vartojo iš Lietuvoje išėjusios knygos V. Maknio "Lietuvių teatro raidos bruožai". Buvo panagrinėta daugeliui mažai pažįstamų žinių apie mūsų teatro raidą XVI amžiuje. Apie trakų tautą ir jų kalbos santykius su baltų tautų kalbomis pasakojo inž. Alg. Mošinskis. Anksčiau skaitoma netvirta dr. J. Basanavičiaus teorija apie baltų ir trakų kalbų giminybę, dabar pasirodo turinti gana daug tiesos. Paskutiniai įvairių tautybių mokslininkai atrado, kad tos kalbos turinčios gana daug bendrumo ir vertės rimtesnių ir gilesnių studijų.

Iškeltas per BLB vald. pirm. J. Tatarūną reikalas apie Lietuvos pagrindžio spaudos platinimą ir skaitymą. Jau gauta iš PLB net antras leidinys: "Perspektyvos". Taip pat buvo svarstyta studentų stipendijų problemos. Grožinės literatūros dalyje: buvo paskaityta — G. Petkevičiūtės-Bitės atsiminimų ištrauka. Taip pat per J. Tatarūną gautas prašymas paremti V. Prudentes biblioteką lietuviškomis knygomis. Visi, kas gali paremti ir turi atleikamų lietuviškų knygų prašomi informuoti BLBendruomenės valdybą, kuri pasirūpins tų knygų iteikimu bibliotekai.

Sekantis būrelio susirinkimas įvyks š.m. rugpiūčio 29 d. 19 val. p.H. ir Alg. Mošinskių bute: rua Prof. João Arruda 176, apto - 12 - Perdizes, tel.65-0907.

Su rugpiūčio mėnesiu prasideda lietuvių kalbos ir literatūros kurso antra-

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAI

JONAS ir BIRUTĖ BAGDŽIAI

Jiems gili padėka ir nuoširdžiausi linkėjimai.

administracija

DĖMESIO

Sekančiais keturiais — penkiais sekmadeniais, bairuose lietuviškų pamaldų nebus.

Šv. Kazimiero parapijos tautiečiai ir kiti bičiuliai nuoširdžiai kviečiami prisiminti, jų įprastai lankomose bažnyčiose ir šiaip kasdienėse maldose, savo išsilpusį kleboną, Kun. Praną Gavėną.

PADĖKA

Tarp pastovių mūsų vietinės, tautinės spaudos rėmėjų reikia įskaityti Lietuvos Sąjunga.

Ypatinga padėka ir už pastariąją svarią paramą CR\$. 10.000,00 sumoje, gautą šio mėnesio 10 dieną.

Išviso "ML" verčiasi sunkiai, žinant, kad dabartinėms pakilusioms pašto tarifom, vien tik savaitraščio išsiuntinėjimui reikia apie Cr\$.300.000,00 į metus.

"ML" administracija

IŠSKRIDO Į VOKIETIJĄ

Ponia Cilene Silickienė išskrido į Vokietiją, kur aplankys davo dukrelę Danutę, žentą p. Čepą ir naują anūkėlį Alexandre.

LIETUVIŲ SAJUNGA

Savo būstinėje, Rua Lituania, 67, gražiai paminėjo TĖVŲ DIENĄ, šio mėnesio 9 dieną.

Buvo minėjimas ir skanūs pietūs.

Daugiau, tikimės, talpinti kitame "M.L" numeryje.

ESPERANTO KALBOS PASAULINIAME 66-me KONGRESE DALYVAVO:

Eugenia Bacevičius, Clarice Bacevičius, Marcia Pavilionytė, Ana Beatriz Bendoraitis, Vitor Urbonas, Elizabeth Jurčiukonis, Rosana Jurčiukonis, João Butkus, Marcos Lipas, Gustavo Czop (Argentina).., Kun. Petras Urbaitis.

sis pusmetis. Pamokos vyks ketvirtadieniais 20 val. Alf. D. Petraičio bute, rua Hawai, 28 - apto. 32 — Sumaré. (tel.: 65-3286). Kurse gali dalyvauti kas tik nori. Vienintelė sąlyga — suprasti lietuviškai, nes, šalia gramatikos žinių dar skaitomos ištraukos iš lietuvių literatūros. Šio pusmečio programoje pramotoma susipažinti su Adomu Jakštu, Lazdynų Peleda ir Šatrijos Ragana.

SAVAITEI BĖGANT ...

Kai laikraštį atneša paštininkas, atrodo, kad taip ir reikia. Visai normalus reikalas. Kas tai ir kur tai laikraštį parašo, o čia sau gauni ir skaitai.

Kartas nuo karto laikraštis neateina. Vienas kitas skaitytojas pasibara, kitas net į redakciją paskambina, arba su kaimynu pakalba:

— Ar ir tu negavai mūsų laikraščio? Kažin kas pasidarė, kad man neatėjo...

Iš tiesų, kad laikraštis pastoviai pasiektų skaitytoją, nėra taip jau labai paprastas reikalas. Nuo žinių surinkimo, atspausdinimo, į paštą nuvežimo ir pačio pašto patarnavimo daug kas priklauso. Jeigu viena tų sąlygų neveikia — viskas gali sustoti, arba, mažiausia, sulėtėti.

Gal daug kam nėra neateina į galvą, kad laikraščio darbuotojai yra tokie pat žmonės, kaip ir kiti. Ir jiems gali galva suskaudėti, gali susirgti ir net ligoninėn atsigulti. Gali net spaustuvės mašina sustoti ir štai "Mūsų Lietuva" sušlubuoja...

Gal neviesiems teko sužinoti, bet paskutinės liepos mėnesio dienas mūsų savaitraščio redaktorius praleido ligoninėje. Lyg sutapimas, tuo pat laiku vienas redaktorių buvo išvykęs į sostinę, kitas į Kanadą. Taigi, paprastas sutapimas, bet kun. Pr. Gavėnui atsigulus ligoninėn "Mūsų Lietuvos" redakcija liko ant greitųjų atsiradusių savanorių rankose. Sakau "ant greitųjų", nes viskas įvyko gana staiga.

Net nustebau, kai visa tai sužinojau ir pamačiau, kad visa tai nesutrugdė laikraščio išleidimo. Suprantama, kad neviskas išėjo taip, kaip turėtų būti. Atsirado viena kita klaidelė, bet nenusileidome aplinkybių kapryzams — laikraštis nesustojo ejęs. O tiesą pasakius, galėjo ir kitaip išeiti. Verta padėkoti tiems savanoriams — pagalbininkams.

Viena tačiau išvada persasi po šio fakto. Gerai, viskas greit vėl bus praeityje. "Mūsų Lietuva" toliau bus redaktoriaus rankose, išeis taip, kaip reikiant. Bet gal verta pagalvoti ir pasimokyti iš šios staigmenos. Pramatyti visuomet geriau, negu taisyti.

Alf. D. Petraitis